

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

**77 ПІДСУМКОВА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ
ФАКУЛЬТЕТУ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Збірник матеріалів

27-28 лютого 2023 року

Ужгород – 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

**77 ПІДСУМКОВА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ
ФАКУЛЬТЕТУ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Збірник матеріалів

27-28 лютого 2023 року

Ужгород – 2023

УДК 796(063)+615.8

С 37

Матеріали 77-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н. Стеблюк С.В., 27-28 лютого 2023 року. Ужгород, 2023. 172с.

Рецензент:

Горват М. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти, Мукачівський державний університет

У збірнику вміщено матеріали конференції, що присвячені дослідженням з проблем громадського здоров'я та клінічної психології; основ медицини; фізичної терапії, ерготерапії, спеціальної та інклюзивної освіти; фізичного виховання і спорту.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Члени Редколегії:

Едуард СИВОХОП, кандидат педагогічних наук, декан факультету здоров'я та фізичного виховання

Світлана СТЕБЛЮК, доктор педагогічних наук, заступник декана з наукової роботи

Ярослав ФІЛАК, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації

Фелікс ФІЛАК, кандидат медичних наук, доцент кафедри основ медицини, голова науково-методичної комісії факультету здоров'я та фізичного виховання

Валерій ТОВТ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Протокол №2 від 02 березня 2023 року)

ЗМІСТ

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ	
МИРОНЮК Іван, СЛАБКІЙ Геннадій, БІЛАК-ЛУК'ЯНЧУК Вікторія ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ ВІЙНИ З РФ НА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	7
МИРОНЮК Іван, СЛАБКІЙ Геннадій, БРИЧ Валерія ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	10
МИРОНЮК Іван, СЛАБКІЙ Геннадій, БІЛАК-ЛУК'ЯНЧУК Вікторія ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ ВІЙНИ З РФ НА МЕДИКО-ДЕМОГРАФІЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ	13
СМУЖАНИЦЯ Ярослав, МИРОНЮК Іван ІМОВІРНІ БІОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ГІРСЬКИХ І ПЕРЕДГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	18
ЯЦИНА Олена, ПАЛЬКО Тетяна ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ТРЕНІНГІВ У ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЧНИХ ПСИХОЛОГІВ З НАДАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ З РФ	22
ЯЦИНА Олена СТРЕС, КРИЗА, ПСИХОТРАВМА В ДИСКУРСІ КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	25
СЛАБКІЙ Геннадій, ЯЦИНА Олена, РУСАНЮК Надія ПРО НАГАЛЬНУ ПОТРЕБУ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЧНИХ ПСИХОЛОГІВ В МАГІСТРАТУРІ	29
ПАЛЬКО Тетяна РОЗВИТОК РЕФЛЕКСІЇ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЧНИХ ПСИХОЛОГІВ	32
МИРОНЮК Іван, ЛЕПКАНИЧ Анна ОКРЕМІ БАЗОВІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВИХ МОДЕЛЕЙ ХАРЧУВАННЯ МОЛОДІ, ЯКА НАВЧАЄТЬСЯ	36
БРИЧ Валерія, ГУЦОЛ Іванна СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ЯК ДІЄВА ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДСЬКОМУ ЗДОРОВ'І	39
ДУДАШ Габрієлла, БРИЧ Валерія ОКРЕМІ АСПЕКТИ ХАРАКТЕРИСТИКИ БАЗИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКОНАНЬ І ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЇХ ЗДОРОВОМУ СПОСОБУ ЖИТТЯ	43
ШЕПЕЛЛА Гретта, БРИЧ Валерія ІМОВІРНІ ГРУПИ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ РІВНІВ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	46

ІМОВІРНІ ГРУПИ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ РІВНІВ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Гретта Шепелла,
аспірант за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»
Валерія Брич,
*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри наук про здоров'я*

Вступ. Фізична активність – важливий компонент способу життя і поведінки, який безпосередньо впливає на рівень розвитку та здоров'я дитини. У зв'язку з погіршенням здоров'я дітей, зростанням захворюваності та збільшенням кількості школярів у спеціальних медичних групах гостро постає проблема вивчення факторів, які впливають на формування рівня фізичної активності. Поширені недоліки втручання щодо фізичної активності вказують на те, що складні основні механізми змін ще не повністю зрозумілі, а рівні фізичної активності дітей сільської місцевості можуть формуватися під впливом багатьох факторів [1, с. 29]. Водночас слід врахувати, що фактори впливу на формування фізичної активності дітей шкільного віку можуть різнитися залежно від конкретного місця проживання.

Мета дослідження: проаналізувати літературу та визначити групи факторів, які, ймовірно, впливають на формування рівнів фізичної активності дітей шкільного віку сільської місцевості Закарпатської області.

Результати дослідження. У результаті опрацювання доступних джерел інформації та їх аналізу було визначено та стисло охарактеризовано імовірні групи факторів впливу на формування рівнів фізичної активності дітей шкільного віку сільської місцевості в Закарпатській області.

I група – *кліматичні фактори та фактори природнього середовища*, які можуть мати позитивний і негативний вплив. Сприятливі екологічні умови та життя у безпосередній близькості до природи призводять до способу життя з підвищеною фізичною активністю та водночас до більш спокійних темпу і ритму життя. Проте часті значні опади, висока вологість, йододефіцит як причина розвитку захворювань щитоподібної залози [2, с.57] можуть стати причиною зменшення фізичної активності дітей у Закарпатській області.

II група – *інфраструктурні фактори*, які пов'язані з доступністю елементів спортивної інфраструктури та багатофункціональної інфраструктури відпочинку. В сільських школах часто відсутні спортивні зали або наявна слабка спортивно-матеріальна база з недостатнім спортивним устаткуванням, застарілим обладнанням та спортивним інвентарем. До прикладу, за даними відомостей про матеріальну базу денних закладів загальної середньої освіти та використання сучасних інформаційних технологій, оприлюднених на сайті департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА, на початок 2019-2020 навчального року тільки 41% закладів загальної середньої освіти сільської місцевості області мали фізкультурні зали. Також факторами впливу на формування фізичної активності в сільській місцевості області можуть стати незначна чисельність дитячо-юнацьких спортивних шкіл та відсутність варіантів вибору групи для занять фізичним вихованням за інтересами [3, с. 3].

III група – *культурно-освітні фактори*, які можуть характеризуватися недостатнім розвитком сфери додаткової освіти в задоволенні фізкультурних інтересів і потреб учнів. До таких факторів можна віднести низький рівень фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням, малу наповнюваність учнів в класах, відсутність проведення просвітницької роботи щодо посилення фізичної активності в дитячому й молодіжному середовищі, складну ситуацію з фізкультурно-спортивними кадрами, відтік кваліфікованих вчителів в інші сфери, зниження якості викладання шкільної фізичної культури, недостатню виховну спрямованість процесу фізичного виховання та методичні помилки при його організації (одноманітність і відсутність креативного підходу у роботі педагогів) [4, с.70; 5, с.139].

IV група – *соціально-економічні фактори*, які можуть також впливати на формування рівня фізичної активності дітей сільської місцевості, зокрема через зменшення залучення батьків до виховання власних дітей. До цієї групи факторів можна віднести проблеми зниження загального рівня життя і соціальної захищеності населення загалом в країні, зайнятість батьків по домашньому господарству, зниження реальних прибутків сімей, соціальне сирітство через трудову міграцію батьків, асоціальний спосіб життя багатьох родин, зокрема зловживання алкоголем. Імовірно, мають значення також недостатнє фінансування освітніх установ у сільській місцевості, їхня віддаленість від районних центрів [2, с.58; 3, 2].

V група – *фактори, пов'язані з пандемією COVID-19*. Умови карантину негативно вплинули на рівень фізичної активності та спосіб життя школярів, сприяли виникненню змін як у фізичному, так і в психічному стані, зниженню опірності організму до несприятливих чинників довкілля учнів загальноосвітніх шкіл Закарпатської області [6, с.66].

VI група – *релігійні фактори*, які, ймовірно, також впливають на формування фізичної активності дітей сільської місцевості. Церква розглядає фізичну культуру насамперед як засіб зміцнення здоров'я молоді, майбутніх батьків, підготовки молодого покоління до праці і захисту віри. Факторами слід розглядати включення фізичної культури у систему християнського виховання особистості, організацію спортивних змагань з різних видів спорту, створення спортивні секції для молоді, адже церква має власні адміністративні інститути, які шукають шляхи узгодження релігії і спорту, що є досить перспективним соціальним служінням [7, с.159].

Висновки. У результаті аналізу інформаційних джерел визначено шість імовірних груп факторів впливу на формування рівня фізичної активності школярів сільської місцевості Закарпатської області. Постає завдання більш глибокого дослідження встановлених груп факторів з визначенням їх реального впливу на формування фізичної активності дітей у різних адміністративних одиницях регіону для майбутньої розробки ефективних інтервенцій громадського здоров'я.

Список літератури

1. Шепелла Г.Л., Брич В.В. Предиктори формування фізичної активності дітей, які проживають в сільській місцевості. *Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах глобалізації суспільства та перспективи розвитку*: матеріали четвертого наук. симп. з міжнар. участю з громад. здоров'я (21–23 верес. 2022р.). Тернопіль: ТНМУ, 2022. С. 29-30.

2. Пангелова Н. Є. Фізичний стан і рухова активність учнів початкових класів сільської загальноосвітньої школи. *Молодий вчений*. 2018. № 4.2(56.2). С. 57-62.

3. Костюк Ю. С. Сучасні підходи щодо модернізації уроків фізичної культури учнів основної малокомплектної школи, які проживають в сільській місцевості. URL: <http://eprints.zu.edu.ua>.

4. Круцевич Т., Марченко О. Особливості та адекватність самооцінки фізичного розвитку юнаків міської та сільської місцевості. *Фізичне виховання*,

спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2021. № 2(54). С 69-78. DOI: 10.29038/2220-7481-2021-02-69-78.

5. Пангелова Н. Є., Рубан В. Ю. Мотиви рухової активності і потреби школярів сільської місцевості до видів занять фізичними вправами. *Фізичне виховання, спорт і туристично-краєзнавчих робіт в закладі освіти*: зб. наук. праць: додаток до Гуманітарного вісника ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2017. № 38. С. 135-141.

6. Рогач І., Палко А., Фегер О., Віраг М. Аналіз фізичної активності школярів Закарпатської області в умовах дистанційного навчання. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. 2021. № 1 (63). С 65-68. URL: <https://med-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/med/article/view/172>.

7. Кислий А. О. Проблеми спорту та здоров'я людини у соціальній концепції християнської церкви. *Освіта і здоров'я підрастаючого покоління*: зб. наук. праць міжнародного симпозіуму. Київ, 2016. Вип. 1. С. 157-160.

ДО ПИТАННЯ ВИЯВЛЕННЯ ВІЗУАЛЬНИХ ФОРМ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ В ЗАНЕДБАНИХ СТАДІЯХ ТА ПІД ЧАС ПРОФІЛАКТИЧНИХ ОГЛЯДІВ

Геннадій Слабкий,

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри наук про здоров'я*

Антон Шень,

аспірант за спеціальністю 229 Громадське здоров'я

Вступ. Злоякісні новоутворення є однією з головних причин зростання захворюваності та смертності населення в усьому світі. Україна належить до країн із високим рівнем онкозахворюваності. Вивчення та аналіз кількісних показників захворюваності на візуальні форми (далі ВФ) злоякісних новоутворень (ЗН), різних груп населення та смертність від них дозволяють органам управління системи охорони здоров'я розробляти та вдосконалювати програми протиракової боротьби.

До візуальних локалізацій належать такі нозологічні форми злоякісних новоутворень: (губи, ротової порожнини, шкіри, ока, щитовидної залози, молочної залози, шийки матки, піхви, дистального відділу прямої кишки,